Bilag 3, Klima- og Miljøudvalgsmøde den 9. januar 2014

Forvaltningens bemærkninger og vurderinger til indhold i klimatilpasningsplan for Viborg Kommune

Nogle af de beslutninger, Kommunen træffer nu, rækker langt ud i fremtiden. Ud over at sikre de eksisterende værdier mod oversvømmelse, skal klimatilpasningsplanen sikre, at vi allerede nu implementerer klimaændringernes konsekvenser i den kommunale planlægning og øvrige myndighedsopgaver, herunder redningsberedskabet.

Oplæg til planforslag
Der lægges op til, at planen udarbejdes i overensstemmelse med beslutningen i Klima- og Miljøudvalget den 3. oktober 2013, og vil bestå af:

- En kortlægning
- Udpegning af risikoområder
- Generelle retningslinjer

Kortlægning
Klimatilpasningsplanens kortlægningsdel består af oversvømmelseskort, værdikort og risikokort:

- Oversvømmelseskortlægningen viser hvilke områder, der vil blive oversvømmet ved forskellige hændelser i 2050
- Værdikortet viser de områder eller lokaliteter hvor der er store værdier, der kan gå tabt ved oversvømmelser
- Risikokortet er en sammenstilling af oversvømmelseskort og værdikort og viser det samlede risikobillede

Klimatilpasningsplanen, herunder kortlægningen, skal omfatte hele Kommunen. Det har imidlertid ikke været praktisk muligt at færdiggøre oversvømmelseskort over kloaksystemernes kapacitet under ekstremregn for alle byer (bysamfund) i 2013. Af Kommunens byer vil derfor kun indgå de to største, Viborg og Bjerringbro, i denne plan. Kortlægningen af de øvrige 98 byer udføres i 2014.

De udarbejdede oversvømmelseskort kan i sig selv kun bruges til at give en indikation på, i hvilke områder der kan opstå fremtidige oversvømmelsesproblemer. Det skal understreges, at kortlægningen ikke er så detaljeret, at den kan udpege problemer på ejendomsniveau.

Udpegede risikoområder
På baggrund af det foreliggende risikobillede samt Kommunens og spildevandsforsyningsselskabets viden om, hvor der lokalt har været oversvømmelser de senere år, har forvaltningen udpeget 25 risikoområder.

Der er udpeget 16 risikoområder i Viborg. De fleste områder er udpeget på grund af en meget lokal problemstilling. For alle områder gælder, at kloaksystemets kapacitet under ekstremregn kombineret med de lokale terrænforhold er årsag til udpegningen.

Der er udpeget 8 risikoområder i Bjerringbro. Årsagen til udpegningen er kloaksystemets kapacitet under ekstremregn kombineret med de lokale terrænforhold samt oversvømmelser fra vandløbene Gudenå og Møllebækken / Madekilden.

Der er udpeget et risikoområde ved Virksundslusen / Sundstrup. Årsagen til udpegningen er oversvømmelse fra Limfjorden.

Ikke alle områder, hvor der ifølge kortlægningen potentielt kan ske oversvømmelse, er udpeget som risikoområder. Der er udvalgt de lokaliteter, hvor der ud fra en samlet vurdering er størst risiko for, at eventuelle oversvømmelser vil give anledning til problemer.

Retningslinjer
Der er desuden fastsat generelle retningslinjer, som skal sikre, at Kommunen implementerer klimatilpasning i planlægning og øvrige myndighedsopgaver.

Forvaltningens bemærkninger

Vurdering af risikoområder
Kortlægningen viser, at der ikke er risiko for store oversvømmelser i Kommunen, men der er nogle afgrænsede problemstillinger, der skal arbejdes videre med.

Forvaltningen har vurderet, at det ikke har været nødvendigt at udpege risikoområder i det åbne land, idet ingen væsentlige værdier eller funktioner er oversvømmelsestruede.

Forvaltningen har vurderet, at kloaksystemerne i Viborg og Bjerringbro generelt er godt rustet til fremtidens klima. Kortlægningen har dog påpeget nogle afgrænsede problemområder, hvoraf flere var kendte i forvejen. Uafhængig af klimatilpasningsplanen er der allerede i medfør af Viborg Kommunes spildevandsplan igangsat eller planlagt en indsats ved nogle af de udpegede risikoområder i Viborg. Det gælder området ved Gl. Århusvej ved Sønæs, området ved Falkevej / Fasanvej og området ved Katmosevej / Bekkasinvej.

Forvaltningen har vurderet, at et område i Bjerringbro oven- og nedenfor Brogade på Gudenåens nordlige side kan være truet af oversvømmelse fra Gudenå. Tilsvarende gælder for området ved den nederste del af Møllebækken / Madekilden.

Forvaltningen har vurderet, at der kan være en risiko for oversvømmelse fra Limfjorden af området ved Virksunddæmningen og Sundstrup. Kortlægningen, der er grundlag for vurderingen, er forholdsvis usikker, så problemstillingen bør undersøges nærmere.

Øvrige vurderinger
I overensstemmelse med Statens vejledning har Forvaltningen alene fokuseret på udfordringerne fra vand. Ud over at klimaet bliver mere vådt, omfatter klimaændringer også tørke, vind og temperatur. Forvaltningen har vurderet, at klimabetingede ændringer af tørke, vind og temperatur ikke er tilstrækkeligt undersøgt til at indgå i den første klimatilpasningsplan. Om tørke, vind og temperatur bliver taget op ved næste kommuneplanrevision, vil blive afklaret i løbet af kommuneplanperioden.

Videre planlægning

Fastlæggelse og prioritering af indsats
En prioritering af indsatsen i de udpegede risikoområder skal tage udgangspunkt i den samlede kortlægning for hele kommunen. Da hele kommunen først er kortlagt med udgangen af 2014, kan en samlet prioritering af indsatsen med tilknyttet økonomi og finansiering derfor ikke indgå i denne Klimatilpasningsplan.

En samlet handlingsplan der indeholder en prioritering, afklaring af nærmere planer og projekter for de enkelte indsatser samt fastlæggelse af økonomi og finansiering vil derfor blive optaget i kommuneplanen i løbet af indeværende kommuneplanperiode. Det gælder også for de 98 byer, der ikke er medtaget i denne plan.